

ПРАВИЛНИК

ЗА ПРИЕМ НА ДОКТОРАНТИ В УНИВЕРСИТЕТА ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този правилник урежда условията и реда за кандидатстване и прием на докторанти в Университета за национално и световно стопанство (УНСС).

(2) За обучение в ОНС „доктор“ могат да кандидатстват български и чуждестранни граждани.

(3) Българските граждани могат да кандидатстват за обучение по реда на глава втора и глава четвърта.

(4) Граждани на държави – членки на Европейския съюз (ЕС) и Европейското икономическо пространство (ЕИП), могат да кандидатстват за обучение по реда на глава втора и глава четвърта.

(5) Граждани на държави извън ЕС и ЕИП могат да кандидатстват за обучение по реда на глава трета.

Чл. 2. (1) (Изм. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Чуждестранните граждани могат да кандидатстват за обучение във всяка обявена от университета докторска програма, ако имат документ за успешно издържан изпит по български език.

(2) (Изм. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Чуждестранните граждани могат да кандидатстват за обучение по утвърдени и обявени от УНСС докторски програми на чужд език.

Глава втора

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ И РЕД ЗА ЗАЧИСЛЯВАНЕ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ И ГРАЖДАНИ НА ДЪРЖАВИ – ЧЛЕНКИ НА ЕС И ЕИП, В РЕДОВНА И ЗАДОЧНА ДОКТОРАНТУРА

Чл. 3. (1) Приемът на докторантите се осъществява чрез конкурс. Конкурсът се провежда не по-рано от един месец след изтичане на срока за подаване на документи.

(2) В конкурса могат да кандидатстват лица, които притежават образователно-квалификационна степен „магистър”, със среден успех от дипломата не по-нисък от „добър” (4,00).

(3) Кандидатите за участие в конкурса подават в сектор „Докторантури” в срок не по-малък от два месеца след обявлението в „Държавен вестник” следните документи:

1. (Доп. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) молба до ректора (по образец, включващ като задължителен реквизит изискване за предоставяне от кандидата на актуален електронен адрес за кореспонденция);

2. автобиография;

3. диплома за завършено висше образование – магистърска степен (с приложението), или нотариално заверено копие от нея;

4. решение на Академичния съвет на УНСС или удостоверение от Министерството на образованието и науката (МОН) за призната магистърска степен, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;

5. списък на публикации, на патенти и други документи (ако има такива), удостоверяващи техните интереси и постижения в съответната научна област;

6. документ за платена такса за участие в кандидат-докторантски конкурс.

(4) В срок до 3 работни дни след изтичането на срока за подаване на документите те се изпращат във факултетите, за чиито катедри са обявени докторантурите.

(5) (Изм. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Деканът формира комисия за допускане на докторантите до конкурс, в която се включват деканът, ръководителят на катедрата, в която ще се осъществява обучението, и преподавател в докторската програма, по която ще се провежда обучението, предложен от ръководителя на катедрата.

(6) В 3-дневен срок от получаването на документите във факултета деканът изпраща доклад с предложение за състава на комисията до ректора, който издава заповед за нейното назначаване.

(7) Комисията разглежда документите на кандидатите и преценява съответствието с изискванията за допустимост по Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение и този правилник. В 20-дневен срок след изтичането на срока за подаване на документите комисията взема решение за допускане или мотивирано решение за недопускане до конкурса. Решението на комисията се оформя в протокол.

Чл. 4. (1) Деканите на факултетите, в които ще се обучават докторанти, изпращат уведомителни писма с обратна разписка до кандидатите за резултатите от допускането им до участие в конкурса, освен ако те не са се уведомили за допускането лично срещу подпис.

(2) Най-късно един месец преди датата на първия изпит допуснатите кандидати се уведомяват за датите, часа и мястото на провеждане на изпитите, като уведомителното писмо съдържа и изпитни програми. В същия срок се уведомяват и недопуснатите кандидати с мотивите за недопускането им.

(3) (Изм. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Недопуснатите до участие в конкурса кандидати имат право в 7-дневен срок от датата на уведомяването им да направят възражение до декана на факултета, в който ще се извършва обучението. В този случай деканът в 3-дневен срок от получаването на възражението назначава комисия в нов състав, която да се произнесе по него в срок до 5 дни от издаването на заповедта. В 2-дневен срок от получаването на доклада на комисията по възражението и въз основа на него деканът се произнася с мотивирано решение, което е окончателно.

Чл. 5. (1) Конкурсните изпити включват изпит по специалността и по чужд език, избран от кандидата измежду английски, френски, немски, испански и руски език.

(2) (Изм. – Решение на АС № 3/11.07.2018 г.) Изпитните програми за провеждане на изпитите по специалността се подготвят от катедрите и следва да обхващат цялата материя, която ще бъде предмет на съответния конкурсен изпит.

(3) (Нова – Решение на АС № 3/11.07.2018 г., изм. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Изпитната програма се състои от две части:

а) първа част, която съдържа два модула с формата на провеждане на писмения изпит по всеки от тях;

б) втора част, която представя изискванията към работата по двата модула и критериите за оценяване, в зависимост от избраната форма.

(4) (Нова – Решение на АС № 3/11.07.2018 г., изм. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Писменият изпит по първата част на изпитната програма се състои от два модула:

а) първи модул – тест или развиване на тема от изпитната програма;

б) втори модул – есе или решаване на казус, или решаване на практическа задача.

(5) (Нова – Решение на АС № 3/11.07.2018 г., доп. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Изпитните програми, както и изискванията за изготвяне и оценяване на тестове, развиване на тема от изпитната програма, есе, решаване на казус и решаване на практическа задача, се приемат от катедрен съвет и се предоставят за утвърждаване от заместник-ректора по НИД. Утвърдените изпитни програми се съхраняват в сектор „Докторантури”.

(6) (Нова – Решение на АС № 3/11.07.2018 г.) Всеки факултет е задължен да предостави на всеки кандидат-докторант съответната изпитна програма в срока по чл. 4, ал. 2.

Чл. 6. (1) Конкурсните изпити се провеждат от комисии, назначени със заповед на заместник-ректора по НИД, по обявените конкурси.

(2) (Доп. – Решение на АС № 3/11.07.2018 г.) Членовете на комисиите, които ще провеждат изпит по специалността, се предлагат от ръководителя на катедрата, която ще осъществява обучението въз основа на решение на катедрения съвет. В състава на комисиите с предимство се включват преподаватели, които са изявили желание да осъществяват научно ръководство на зачислените въз основа на проведения конкурс докторанти.

(3) (Изм. – Решение на АС № 3/11.07.2018 г.) Изпитът по специалността се провежда от комисия, която включва трима преподаватели – хабилитирани лица, в рамките на професионалното направление на конкурса.

(4) Изпитът по чужд език се провежда от двучленна комисия от преподаватели по съответния език, определени със заповед на заместник-ректора по НИД. В комисията могат да бъдат включени и нехабилитирани лица.

(5) (Нова – Решение на АС № 3/11.07.2018 г., отм. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.)

Чл. 7. (Нов – Решение на АС № 3 от 11.07.2018 г.) (1) Изпитът по специалността се състои от две части – двумодулен писмен и устен изпит, с отделни оценки за всяка част.

(2) Първият модул на писмения изпит се състои от две алтернативни форми: тест или развиване на тема от изпитната програма. Всяка катедра определя със свое решение кой вариант ще бъде приложен за първия модул на писмения изпит.

(3) (Изм. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Тестът има закрит характер и съдържа най-малко 30, но не повече от 40 въпроса. Тестът се подготвя от определен от катедрата екип.

(4) Развиването на тема се извършва въз основа на изтеглена на случаен принцип тема от изпитната програма.

(5) (Изм. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Вторият модул от писмения изпит се състои от три алтернативни форми.

1. Написване на научно есе;
2. Решаване на казус;
3. Решаване на практическа задача.

(6) Конкретното съдържание на избраната форма за провеждане на втория модул на писмения изпит също трябва да отговаря на темите от изпитната програма.

Чл. 7а. (1) (Изм. – Решение на АС № 3/11.07.2018 г.) Писменият изпит се провежда анонимно и продължава 4 (четири) астрономически часа общо за двата модула. До устен изпит се допускат кандидатите, получили оценка от писмения изпит не по-ниска

от „много добър” (4,50). За успешно положили изпита се считат кандидатите, получили средна оценка от писмения и от устния изпит не по-ниска от „много добър” (5,00).

(2) Изпитът по чужд език се провежда до 15 дни след датата на провеждане на изпита по специалността. До изпит по чужд език се допускат само кандидатите, положили успешно изпита по специалността. За успешно положили изпита по чужд език се считат кандидатите, получили оценка не по-ниска от „добър” (4,00).

(3) Оценка от конкурсните изпити се отразяват в индивидуални протоколи, подготвени от сектор „Докторантури” в два еднообразни екземпляра – един за сектор „Докторантури” и един за катедрата, в която ще се обучава докторантът.

(4) Оценка от конкурсните изпити се съобщават на кандидатите не по-късно от два дни след датата на провеждането им.

(5) Оформените и подписани от състава на изпитните комисии протоколи, както и писмените работи на кандидатите се представят в 3-дневен срок след провеждането на изпита в сектор „Докторантури”, който съхранява един екземпляр от протокола.

(6) Кандидат-докторантите, положили успешно конкурсните изпити, се класират по оценката от изпита по специалността. При равни оценки от изпита по специалността се взема предвид оценката от изпита по чужд език. При равни оценки от изпита по чужд език в класирането се взема предвид средният успех от дипломата за магистърска степен.

(7) Кандидат-докторанти, положили успешно конкурсните изпити, но не класирани в желаната докторантура, могат да бъдат зачислени, ако има неусвоени места по плановия прием по предложение на катедрения съвет, със заповед на заместник-ректора по НИД.

Чл. 8. (1) В срок до две седмици от приключването на конкурсните изпити сектор „Докторантури” предоставя на ръководителя на катедрата, в която ще се осъществява обучението, по един екземпляр от протоколите от кандидат-докторантските изпити.

(2) Ръководителят на катедрата в срок до 14 дни след получаването на документите по предходната алинея предоставя на декана на факултета доклад и решение на катедрения съвет. Докладът и решението на катедрения съвет съдържат:

1. резултатите от положения изпит по специалността;
2. резултатите от положения изпит по чужд език;
3. предложението за избор на кандидат с посочени професионално направление, научна специалност и форма на докторантурата;
4. (Изм. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) предложението за научен ръководител, който е хабилитирано лице.

Чл. 9. (1) Решението за избор и зачисляване на докторантите се взема на първото заседание на Факултетния съвет след внасянето на доклада по предходния член въз основа на предложението на катедрения съвет.

(2) В решението на Факултетния съвет за зачисляване на докторантите се посочват професионалното направление, научната специалност, формата на докторантурата и научният ръководител.

Чл. 10. Въз основа на положително решение на Факултетния съвет ректорът издава заповед за зачисляване на докторантите. В заповедта се посочват катедрата, в която се организира обучението, професионалното направление, научната специалност, формата на докторантурата, срокът на обучение и научният ръководител.

Чл. 11. (1) При условията и по реда на чл. 3-10 УНСС обявява и провежда конкурси за докторантура срещу заплащане.

(2) Докторантите, обучавани срещу заплащане, поемат всички разходи по обучението и защитата на дисертационните си трудове.

(3) Зачисляването на докторантите по ал. 1 става със заповед на ректора на УНСС по предложение на декана на факултета, чийто съвет е взел решение за избор и зачисляване.

Глава трета

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ И РЕД ЗА ЗАЧИСЛЯВАНЕ НА ЧУЖДЕСТРАННИ ГРАЖДАНИ ОТ ДЪРЖАВИ ИЗВЪН ЕС И ЕИП В РЕДОВНА, ЗАДОЧНА И ДОКТОРАНТУРА НА САМОСТОЯТЕЛНА ПОДГОТОВКА

Чл. 12. (1) Чуждестранни граждани могат да кандидатстват и да се обучават в докторантура без полагане на конкурсни изпити по реда и при условията на:

1. междуправителствени спогодби за образователен, културен и научен обмен;
2. актове на Министерския съвет (МС);
3. съответните разпоредби на Закона за висше образование (ЗВО).

(2) Чуждестранни граждани могат да кандидатстват за докторанти и при условията, и по реда, установен от УНСС, за приемане на българските граждани, когато:

1. имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;
2. имат статут на бежанци;
3. са от българска народност.

Чл. 13. (Изм. – Решение на АС № 3/11.07.2018 г., доп. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) **(1)** Докторантите, които кандидатстват за обучение непосредствено в УНСС, подават в сектор „Докторантури” следните документи:

1. (Доп. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) молба до ректора (по образец, включващ като задължителен реквизит изискване за предоставяне от кандидата на актуален електронен адрес за кореспонденция);

2. автобиография;

3. копие от документа за висше образование – магистърска степен;

4. решение на Академичния съвет на УНСС или удостоверение от МОН за призната магистърска степен, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;

5. списък на публикациите, ако има такива;

6. копие от документите за гражданство;

7. (Нова – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) медицинско свидетелство, издадено в срок един месец преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства;

8. (Нова – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) две снимки.

(2) (Доп. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Документите по ал. 1, т. 3 и т. 7 трябва да са преведени, легализирани и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива – по общия ред за преводите, легализациите и заверките на документи и други книжа.

(3) (Изм. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Чуждестранните граждани, желаещи да се обучават в докторантура на самостоятелна подготовка, представят и два екземпляра на хартиен и един на електронен носител от проекта на дисертационен труд на езика, по който ще се извършва обучението в докторската програма.

Чл. 14. След подаването на документите на докторантите, кандидатстващи директно в УНСС, и след получаването в УНСС на документите на докторантите, кандидатстващи чрез МОН, тяхното зачисляване се извършва при условията и по реда на глава втора.

Чл. 15. (1) Заместник-ректорът по НИД определя със заповед катедрата, в която може да се обучава докторантът.

(2) По предложение на ръководителя на катедрата съответният Факултетен съвет в срок от един месец от подаването на документите взема решение за одобряване на кандидатите.

(3) Сектор „Докторантури” изпраща в МОН документите на одобрените кандидати, граждани на държави, за които се изисква издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, както и информацията относно:

1. личните данни на кандидата – имената по документ за самоличност, датата и мястото на раждане, гражданството;

2. научната специалност, формата и срока на обучение;

3. информация за езиковата и специализираната подготовка – степен на владение на български език (за обучение, провеждано на български език), наименование на основното звено, в което ще се проведе подготовката и продължителност на обучението;

4. годишната такса за обучение и за езиковата и специализираната подготовка;

5. номера на банковата сметка на УНСС, по която следва да бъде преведена таксата за обучение, за езиковата и специализираната подготовка.

(4) Сектор „Докторантури” изпраща в МОН и документите на лицата, кандидатствали чрез министерството, на които е отказано зачисляване.

Чл. 16. (1) Ректорът на УНСС издава заповед за зачисляване на докторанта въз основа на решението на Факултетния съвет за одобряване на кандидата след получаване от МОН на удостоверение за приемане на кандидата за обучение в Република България.

(2) УНСС уведомява писмено МОН за одобрените и зачислени в докторантура кандидати.

Глава четвърта

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ И РЕД ЗА ЗАЧИСЛЯВАНЕ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ И ГРАЖДАНИ НА ДЪРЖАВИ – ЧЛЕНКИ НА ЕС И ЕИП, В ДОКТОРАНТУРА НА САМОСТОЯТЕЛНА ПОДГОТОВКА

Чл. 17. (1) Български и чуждестранни граждани могат да кандидатстват за обучение в докторантура на самостоятелна подготовка срещу заплащане без полагане на конкурсни изпити, при условие че:

1. притежават образователно-квалификационна степен „магистър”;

2. представят проект на дисертационен труд.

(2) Кандидатите за докторанти в самостоятелна форма на подготовка подават в сектор „Докторантури” следните документи:

1. (Доп. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) молба до ректора (по образец, включващ като задължителен реквизит изискване за предоставяне от кандидата на актуален електронен адрес за кореспонденция);

2. автобиография;

3. копие от документа за висше образование – магистърска степен;

4. решение на Академичния съвет на УНСС или удостоверение от МОН за призната магистърска степен, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;

5. проект на дисертационен труд, представен в два екземпляра на хартиен и един на електронен носител;

6. списък на публикации, на патенти и други документи (ако има такива), които представят интересите на кандидата и постиженията му в кандидатстваната за обучение научна област.

Чл. 18. (1) В 14-дневен срок от депозирането на документите по предходния член в сектор „Докторантури“ заместник-ректорът по НИД възлага със заповед обсъждането на проекта на дисертационен труд в съответната катедра.

(2) Катедрата, към която е насочен проектът на дисертационен труд, провежда заседание за обсъждането му в срок до два месеца от датата на издаване на заповедта по ал. 1. Обсъждането се провежда в присъствието на кандидата. За обсъждането се подготвят две писмени становища от определени от катедрата хабилитирани лица или лица с образователна и научна степен „доктор“, заемащи академична длъжност в УНСС.

(3) Катедреният съвет преценява:

1. актуалността и значимостта на изследвания проблем;

2. качествата на разработката;

3. възможността за окончателното разработване на дисертационния труд;

4. възможността за компетентно научно ръководство.

(4) Положителното решение на катедрата включва:

1. предложение за зачисляване в докторантура;

2. работна формулировка на темата на дисертационния труд, професионално направление, научна специалност и форма на докторантурата;

3. (Изм. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) предложение за научен ръководител, който е хабилитирано лице.

4. предложение за индивидуален учебен план.

(5) При отрицателно становище катедреният съвет може да вземе решение за:

1. повторно разглеждане на проекта на дисертационен труд след отразяване на направените при обсъждането бележки и препоръки;
2. мотивиран окончателен отказ без възможност за друго обсъждане.

(6) Ръководителят на катедрата в 7-дневен срок след обсъждането на катедрен съвет прави предложение до декана на факултета с доклад, в който се посочва решението на съвета по ал. 4 за внасяне във Факултетния съвет за вземане на окончателно решение.

(7) Решението за зачисляване на докторанта се взема по реда на чл. 9.

(8) Документите по процедурата се предават в сектор „Докторантури” и се прилагат към досието на докторанта. Проектът на дисертационен труд се съхранява в катедрата към откритото в нея досие на докторанта.

Чл. 19. (1) Въз основа на положително решение на Факултетния съвет ректорът издава заповед за зачисляване на докторанта. В заповедта се посочват катедрата, в която се организира обучението, професионалното направление, научната специалност, формата на докторантурата, срокът на обучение, темата на дисертационния труд и научният ръководител.

(2) При отказ на Факултетния съвет за зачисляване в докторантура той може да вземе решение за:

1. препоръчване на катедрата да разгледа повторно проекта на дисертационен труд след отразяване на направените при обсъждането бележки и препоръки;
2. окончателен отказ, без възможност за друго обсъждане.

Глава пета

ПРИЕМ НА ДОКТОРАНТИ В УСЛОВИЯ НА СЪВМЕСТНО РЪКОВОДСТВО ОТ БЪЛГАРСКИ НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ И ЧУЖДЕСТРАНЕН НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ

(нова – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.)

Чл. 20. (Нов – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) (1) Прием на докторанти по реда на чл. 5а от ЗРАСРБ в условия на съвместно ръководство от научен ръководител в УНСС и чуждестранен научен ръководител може да се извършва в изпълнение на сключени от УНСС договори за съвместна учебна дейност и/или за осъществяване на съвместни образователни програми с чуждестранни висши училища. Последните следва да са получили акредитация по реда на чл. 79а, ал. 3 от ЗВО, в това число акредитация в съответната държава за обучение в образователна и научна степен „доктор“ или съответстваща ѝ степен.

(2) Договорите по ал. 1 следва да съдържат клауза, която изрично предвижда, че обучението на докторантите ще бъде провеждано в условията на съвместно ръководство.

(3) Условията за кандидатстване и редът за зачисляване в докторантура при съвместно ръководство се уреждат от договорите по ал. 1 при спазване на:

1. ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и този правилник по отношение на обучението, провеждано от научен ръководител в УНСС, и

2. нормативната уредба на съответната държава и правилниците на съответното чуждестранно висше училище по отношение на обучението, провеждано в него от чуждестранен научен ръководител.

(4) За научен ръководител от УНСС се избира хабилитирано лице.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ (загл. изм. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.)

§1. (Доп. – Решение на АС № 3/11.07.2018 г.) (1) Този правилник е приет с решение на АС на УНСС на **08.07.2015 г.** и влиза в сила от датата на приемането му.

(2) (Нова – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Научните ръководители на всички докторанти, които са били зачислени след влизане в сила на измененията на ЗРАСРБ (обн. в ДВ бр. 30 от 3.04.2018 г., в сила от 4.05.2018 г.), в случай че не отговорят на новите изисквания на закона, да бъдат сменени с лица, които отговарят на тях.

(3) (Нова – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Всички разпоредби на настоящия правилник се прилагат съответно за институтите на УНСС, създадени по смисъла на чл. 25, ал. 1 и ал. 2 и чл. 26б, ал. 1 от ЗВО, като научният съвет/научно-учебният съвет на института следва да се счита за приравнен на факултетния съвет по смисъла на настоящия правилник.

(4) (Нова – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Уведомяването на кандидат-докторантите в хода на процедурите по настоящия правилник следва да се счита за надлежно извършено, а съответното уведомление – за надлежно връчено, с изпращането на електронно съобщение на предоставения от кандидата електронен адрес за кореспонденция.

(5) (Нова – Решение на АС № 3/11.07.2018 г., предишна ал. 2, доп. – Решение на АС № 4/8-10.11.2018 г.) Правилникът е изменен с решение на АС на УНСС, т. 33 от 11.07.2018 г. и решение на АС на УНСС от 8-10.11.2018 г.